

Kursplan för

Gruppbehandling - gruppens potential som lärande och läkande miljö med fokus på grupprocesser och gruppdynamik, 30 hp

Group treatment - its potential for learning and healing with a focus on group processes and group dynamics, 30 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2021.

Kurskod	9H1065
Kursens benämning	Gruppbehandling - gruppens potential som lärande och läkande miljö med fokus på grupprocesser och gruppdynamik
Hp	30 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Psykologi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Utbildningsnämnden NVS
Datum för fastställande	2021-04-22
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2021

Särskild behörighet

Minst 180 hp inom vilket det ska ingå en kandidat- eller yrkesexamen i ett människovårdande yrke. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Mål

Syftet med kursen är att kursdeltagarna utvecklar kunskap och förståelse för gruppers utvecklingsprocesser, ledarskapets betydelse och tillämpningar i gruppbehandling/gruppsykoterapi. Detta innefattar att kunna planera, genomföra och utvärdera gruppbehandling/gruppsykoterapi samt att reflektera över hur det egna ledarskapet påverkar gruppens process och utveckling.

Efter genomgången kurs ska deltagaren kunna:

- redogöra för områdets vetenskapliga grund och ha kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete
- identifiera och förklara gruppers utvecklingsprocesser och motivera för hur ledarskapet påverkas

och kan utformas under olika grupptillstånd

- redogöra för hindrande och underlättande faktorer för kommunikation och interaktion samt förutsättningar för samarbetsallians i gruppen
- tillämpa specifika gruppterapeutiska faktorer med utgångspunkt i befintlig evidens och beprövad erfarenhet
- planera för och genomföra gruppbehandling/gruppsykoterapi på ett sådant sätt att gruppens potential som lärande och läkande miljö tas tillvara
- formulera ett fokus som lämpar sig att arbeta med inom ramen för gruppbehandling/gruppsykoterapi
- genomföra förberedande intervjuer, göra adekvat bedömning av patientens behov och lämplighet samt informera gruppdeltagarna om vad gruppbehandling/gruppsykoterapi innebär
- dokumentera, analysera och teoretiskt förankra gruppens betydelse för gruppdeltagarnas utveckling
- samverka med vårdorganisationer så att förutsättningar för gruppbehandling/gruppsykoterapi kan skapas
- inta en kritisk hållning till sitt eget arbete och reflektera över eget lärande, möjligheter och begränsningar i behandlings/terapisituationen samt behov av fortlöpande utveckla sin kompetens.

Innehåll

Kursen är indelad i två moment.

Teori och metod i gruppbehandling och gruppsykoterapi, 15.0 hp

Betygsskala: GU

- Gruppens betydelse i människans liv, dess egenskaper och processer
- Evolutions- och socialpsykologiska perspektiv på gruppdynamik
- Grupp och organisation utifrån systemteori och gruppanalys
- Gruppdynamik och grupprocesser, gruppens olika utvecklingsfaser
- Gruppterapeutiska och grupp-specifika faktorer
- Kommunikation och interaktion, destruktiva grupprocesser
- Genus och kulturella aspekters påverkan på gruppdynamik
- Gränsdragning mellan psykoedukation i grupp och gruppsykoterapi
- Rollteori och ledarskap, en introduktion
- Aktuell forskning om gruppbehandling, metoder för kvalitetssäkring och kliniska utvärderingsinstrument

Rollen som gruppleddare/gruppsykoterapeut, 15.0 hp

Betygsskala: GU

- Rollteori och ledarskap, fördjupning
- Urval och gruppsammansättning samt genomförande av förberedande intervjuer
- Gruppsammanhållning och terapeutisk allians i gruppen
- Handledning på att leda gruppbehandling/gruppsykoterapi
- Deltagande i reflektionsgrupp

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att kursdeltagaren aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som används är föreläsningar, seminarier, litteraturstudier, gruppdiskussioner och praktiska/upplevelsebaserade övningar. Kollegial feedback/per-review tillämpas i flera moment.

Därutöver ska kursdeltagarna inom ramen av kursen genomföra en gruppbehandling eller gruppsykoterapi som bör omfatta 14-20 tillfällen. Den ska genomföras på kursdeltagarens ordinarie arbetsplats.Handledning på ovannämnd gruppbehandling eller gruppsykoterapi sker i mindre grupper om 3-5 deltagare. Ytterligare ett inslag i kursen är deltagande i reflektionsgrupp där deltagarna ges tillfälle att reflektera över utbildningsgruppens processer i sin helhet, liksom sin egen del i dessa. Reflektion tillsammans med andra bidrar till fördjupning av kursens innehåll.

Obligatoriska utbildningsinslag:

Närvaro vid schemalagda föreläsningar/seminarier
 Aktivt deltagande i handlednings- och reflektionsgrupp
 Aktiv deltagande i praktiska/upplevelsebaserade övningar
 Inlämning av skriftliga uppgifter

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan deltagaren medverkat i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att kursdeltagarna inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Moment 1 Teori och metod i gruppbehandling/gruppsykoterapi, 15 hp

- Skriftligt fördjupningsarbete som belyser ett centralt tema i kursen och genomförs i grupper om 2-3 deltagare. Arbetet redogörs och försvaras vid ett muntligt seminarium.
- Leda ett litteraturseminarium som utgår ifrån kurslitteraturen och genomförs parvis.

Moment 2 Rollen som gruppleddare/gruppsykoterapeut, 15 hp

- Bedömning av kunskaper, färdigheter och förhållningssätt sker fortlöpande i samband med handledning på genomförande av gruppbehandling/gruppsykoterapi. Särskild vikt läggs vid att kunna integrera kunskaper, färdigheter och förhållningssätt samt att kunna ta emot handledning och reflektera över handledningsprocessen.
- Individuell skriftlig rapport av den genomförda gruppbehandling eller gruppsykoterapi och av handledningsprocessen. Vikt läggs vid teoretisk förankring i kursens litteratur och reflektioner kring eget lärande.

Antalet examinationstillfällen regleras enligt avtal.

Övergångsbestämmelser

Övergångsbestämmelser regleras enligt avtal.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk kurslitteratur

Vetenskapliga artiklar tillkommer.

AGAZARIAN, YVONNE M.. GANTT

SYSTEMS-CENTERED TRAINING : an illustrated guide for applying a theory of living human

systems.

[S.I.] : ROUTLEDGE, 2020 - 1 volume
ISBN:036764925X LIBRIS-ID:r4jby53gp19dz1zk

[Sök i biblioteket](#)

Brown, Nina W. (old Dominion University

Psychoeducational groups - process and practice

Taylor & Francis Ltd, 2018 - 314 sidor
ISBN:9781138049390 LIBRIS-ID:pzz4nwnhmmv7h64j

[Sök i biblioteket](#)

Craig D. Parks; Giorgio A. Tasca

The psychology of groups: The intersection of social psychology and psychotherapy research

American Psychological Association, 2021
LIBRIS-ID:n1xhjm5wl5122t1v

Finns även som bok (print) ISBN 9781433831805

Sandahl, Christer

Why group therapy works and how to do it : a guide for health and social care professionals

2021
LIBRIS-ID:7lzx37q65m5rh617

Finns även som bok (print) ISBN 9780367439682

Referenslitteratur/rekommenderad litteratur

Below, Camilla von

Anknytning i psykoterapi

Första utgåvan : [Stockholm] : Natur & kultur, [2020] - 336 sidor
ISBN:9789127826892 LIBRIS-ID:8lzx689n6f5g8cx0

Finns även som elektronisk resurs LIBRIS-ID:4h3r274d2275

[Sök i biblioteket](#)

Bieling, Peter J.; McCabe, Randi E.; Antony, Martin M.

Cognitive-behavioral therapy in groups

New York : Guilford Press, 2006 - xii, 452 s.
ISBN:1-59385-325-4 LIBRIS-ID:10512738

URL: [Länk](#)

[Sök i biblioteket](#)

Paul L. Hewitt; Samuel F. Mikail; Giorgio A. Tasca

Group psychodynamic-interpersonal psychotherapy

American Psychological Association, 2021
LIBRIS-ID:q30klqvqkngll9gg

Finns även som bok (print) ISBN 9781433833618

Lorentzen, Steinar

Group Analytic Psychotherapy : Working with affective, anxiety and personality disorders

Taylor & Francis,
LIBRIS-ID:14897441

Finns även som bok (print) ISBN:9780415831482

Lorentzen, Steinar

Fokusert gruppeanalytisk psykoterapi : en integrasjon av klinisk erfaring og forskning

1. utgave : Oslo : Gyldendal, [2020] - 264 sider

ISBN:9788205503793 LIBRIS-ID:8m1t7tc76c7w747b

URL: [Länk](#)

[Sök i biblioteket](#)

Schlapobersky, John R.

From the couch to the circle : group-analytic psychotherapy in progress

2016

LIBRIS-ID:22493057

Finns även som bok (print) ISBN 9780415672207

Sochting, Ingrid.

Cognitive Behavioral Group Therapy Challenges and Opportunities

uuuu-uuuu

LIBRIS-ID:17120097

Finns även som bok (print) ISBN 9781118510346

Widlund, Inge

Den analytiska gruppen : gruppanalys i teori och praktik

1. e-boksutg. : Stockholm : Natur och kultur :b [eLib [distributör]], 2003

ISBN:91-27-09421-9 (korr.)z 91-27-09421-0 LIBRIS-ID:9529419

URL: http://www.elib.se/library/ebook_detail.asp?id=9127094210&id_type=ISBN&lib=Lz Omslag och förlagets beskrivning

Finns även som bok (print). ISBN:978-91-633-0250-3 LIBRIS-ID:10417153

[Sök i biblioteket](#)

Yalom, Irvin D.; Leszcz, Molyn

The theory and practice of group psychotherapy

Sixth edition : New York : Basic Books, 2021 - 1 volume

ISBN:9781541617575 LIBRIS-ID:cq4xcdrk9fm8489n

[Sök i biblioteket](#)